

Sygn. akt VIII RC 66/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 29 maja 2013r.

Sąd Rejonowy w Oławie VIII Zamiejscowy Wydział Rodzinny i Nieletnich z siedzibą w S. w składzie następującym:

Przewodniczący: SSR Joanna Placety

Protokolant: Karolina Pilch- Babczyszyn

po rozpoznaniu w dniu 24 maja 2013r. w Strzelinie

sprawy z powództwa **B. D. (1)**

przeciwko **D. D. (1)**

o ustalenie wygaśnięcia obowiązku alimentacyjnego

oddala powództwo;

UZASADNIENIE

Pełnomocnik powoda B. D. (1) pozwem z dnia 06 lutego 2013 roku (data wpływu) skierowanym przeciwko pozwanemu D. D. (1) wniósł o uchylenie obowiązku alimentacyjnego wobec syna nałożonego na powoda wyrokiem Sądu Rejonowego w Strzelinie III Wydział Rodzinny i Nieletnich z dnia 30 marca 2011 roku, w sprawie o sygn. akt III RC 170/10 w wysokości po 800 zł miesięcznie, z dniem wniesienia pozwu.

W uzasadnieniu pełnomocnik powoda wskazał, że wyrokiem Sądu Rejonowego w Strzelinie z dnia 30 marca 2011 roku w sprawie o sygn. III RC 170/10 zostały zasądzone od powoda alimenty w kwocie po 800 zł na rzecz pozwanego D. D. (1). W toku toczącego się wówczas postępowania pozwany podał, że ukończył Wyższą Szkołę (...) we W. . Dnia 24.01.2011 roku złożył egzamin dyplomowy z wynikiem pozytywnym i otrzymał tytuł zawodowy inżyniera. Następnie od dnia 21.02.2011r. pozwany podjął naukę na Politechnice (...) w celu uzyskania tytułu magistra. Nauka miała trwać ok. 1,5 roku.

Pełnomocnik podniósł, że z obliczeń powoda, pozwany powinien już ukończyć naukę. Należy zatem przyjąć, iż pozwany powinien już uzyskać pełne wykształcenie wyższe, jest w stanie podjąć pracę i utrzymywać się samodzielnie. Ustały zatem przesłanki uzasadniającego obciążenie powoda obowiązkiem alimentacyjnym na rzecz pozwanego D. D. (1). Pozwany już z chwilą ukończenia Wyższej Szkoły (...) i uzyskaniem tytułu inżyniera tj. od dnia 24 stycznia 2011 roku posiadał kwalifikacje zawodowe, które umożliwiały mu pojęcie pracy zarobkowej. Powód obecnie mieszka w Holandii. Jest zatrudniony w przedsiębiorstwie (...)van D.” gdzie otrzymuje miesięcznie wynagrodzenie w wysokości ok. 1657,33 euro tj. ok. (...)32 zł. Miesięczne wydatki jakie obciążają powoda mieszczą się w wysokości 1573,75 euro (tj. 6295 zł).

Pozwany D. D. (1), na posiedzeniu rozprawy w dniu 24 maja 2013 roku w sprawie o sygn. akt VIII RC 66/13 (k. 35) wniósł o oddalenie powództwa w całości. Pozwany wskazał, że jest jeszcze studentem do dnia 30 września 2013 roku i jak skończy studia to chce aby powód zaprzestał płacenia alimentów. Pozwany wskazał, że miał dziekanę albowiem nie zaliczył dwóch egzaminów i jeżeli zda te dwa egzaminy poprawkowe będzie mógł przystąpić do obrony pracy w lipcu 2013 roku. Pozwany podał, że musiał wziąć urlop dziekański albowiem kurs powtórkowy z tych przedmiotów uczelnia zorganizowała dopiero w semestrze letnim a nie zimowym.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny w niniejszej sprawie :

Wyrokiem Sądu Rejonowego w Strzelinie Wydział III Rodzinny i Nieletnich z dnia 30 marca 2011 roku w sprawie o sygn. akt III RC 170/10, zasądzono od powoda B. D. (1) podwyższone alimenty na rzecz D. D. (1) w kwocie po 800 zł miesięcznie w miejsce alimentów orzeczonych wyrokiem Sądu Rejonowego w Strzelinie z dnia 25 września 2002 roku w sprawie o sygn. III RC 161/02 w kwocie po 500 zł miesięcznie, poczynając od dnia 5 października 2010 roku płatnych do 10-go każdego miesiąca z góry z ustawowo obowiązującymi odsetkami w razie zwłoki w płatności którejkolwiek z rat , do rąk D. D. (1).

(**dowód** :- wyrok Sądu Rejonowego w Strzelinie z dnia 30.03.2011r. w sprawie o sygn. III RC 170/10, znajdujący się w aktach sprawy o sygn. III RC 170/10 - k. 101).

Pozwany D. D. (1) miał wówczas 23 lata i od dnia 21 lutego 2011 roku był (...) Politechniki (...) Wydziału Architektury na kierunku gospodarka przestrzenna. Wcześniej pozwany studiował w Wyższej Szkole (...) we W., gdzie miesięczne czesne wynosiło 537,50 zł. Pozwany dnia 24 stycznia 2011 roku złożył egzamin dyplomowy z wynikiem pozytywnym i otrzymał tytuł zawodowy inżyniera. Pozwany mieszkał wówczas w S. i codziennie dojeżdżał pociągiem do W.. Na koszt utrzymania pozwanego składał się wówczas zakup podręczników i przyborów na zajęcia w kwocie ok. 300-400 zł, wyżywienie w kwocie ok. 500-600 zł, zakup odzieży i obuwia ok. 300-500 zł. Pozwany w S. mieszkał sam, gdyż jego matka zamieszkiwała i pracowała w Niemczech gdzie zarabiała ok. 400 euro tygodniowo. Czynnosc za mieszkanie wraz z opłatą za wodę i centralne ogrzewanie wynosił – 540 zł, opłata za garaż wynosiła 25 zł, opłata za energię 100 zł, za telefon oraz Internet – 150 zł, opłata za gaz – 30 zł oraz opłata za telewizję kablową ok. 50 zł. Matka przekazywała wówczas pozwanemu kwotę 2000 zł, zaś powód tytułem alimentów przekazywał wówczas 500 zł.

Powód B. D. (2) zamieszkiwał i pracował wówczas w Holandii. Pracował w szklarni jako pracownik fizyczny z miesięcznym wynagrodzeniem w wysokości 1618 euro. Powód w Holandii posiadał własnościowe mieszkanie, które obciążone było kredytem hipotecznym. Pozwany spłacał kredyt w wysokości 75 euro miesięcznie. Ponościł koszty utrzymania mieszkania w wysokości 100 euro miesięcznie z energią, 86 euro kwartalnie za wodę czyli ok. 29 euro miesięcznie, podatek za dostarczanie wody w wysokości 187 euro rocznie czyli ok. 16 euro miesięcznie, za wywóz śmieci 439 euro rocznie czyli ok. 36 euro miesięcznie, opłatę za telefon 80 euro miesięcznie. Powód ponosił także koszt ubezpieczenia zdrowotnego ok. 118 euro i ubezpieczenia adwokackiego 17,77 euro. Powód posiadał na utrzymaniu jeszcze jednego małoletniego syna- Christophera D. na rzecz którego przekazywał kwotę 324 euro tytułem alimentów.

(**dowód** : - przesłuchanie powoda D. D. (1) – k.97v,98, 98v, znajdujące się w aktach sprawy o sygn. III RC 170/10,

- kopia legitymacji studenckiej powoda –k.95-96, znajdujące się w aktach sprawy o sygn.. III RC 170/10,

- zaświadczenie Wyższej Szkoły (...) z dn. 04.10.2010 r. i z dn. 11.02.2011r. – k. 8, 89, znajdujące się w aktach sprawy o sygn. III RC 170/10;

- rachunek za energię, gaz, wodę – k. 6,7,9, znajdujące się w aktach sprawy o sygn.. III RC 170/10;

- miesięczny wymiar opłaty za mieszkanie –k. 8, znajdujące się w aktach sprawy o sygn.. III RC 170/10;

- rachunek za telefon wraz Internetem- k. 12, znajdujące się w aktach sprawy o sygn.. III RC 170/10)

Obecnie powód B. D. (1) nadal mieszka i pracuje w Holandii. Powód pracuje jako pracownik fizyczny za wynagrodzeniem miesięcznym ok. 1650 euro. Miesięczny koszt utrzymania powoda wynosi ok. 1657 euro, na co składa się zabezpieczenie hipoteczne 114 euro, ubezpieczenie zdrowotne 133 euro, ubezpieczenie mieszkania 26,91 euro, abonament telefoniczny ok. 35 euro, ubezpieczenie dot. pracy 14,35 euro, opłata energii wraz z gazem 95,68 euro, fundusz remontowy – 40 euro, spłata kredytu zaciągniętego na remont mieszkania 75 euro miesięcznie, ubezpieczenie adwokackie 18,88 euro, abonament RTV 58,60 euro, rata kredytu 380 euro, spłata karty kredytowej – 29 euro, podatek roczny -18 euro miesięcznie, podatek za wywóz śmieci wynosi 400 euro rocznie oraz alimenty na rzecz syna

D. D. (1) w kwocie 200 euro miesięcznie. Powód na swoje utrzymanie wydaje kwotę ok. 200-250 euro miesięcznie. Powód zamieszkuje sam w Holandii. Powód oprócz pozwanego ma na utrzymaniu małoletniego syna Christophera D. na rzecz którego jest zobowiązany łożyć alimenty w wysokości 300 euro miesięcznie.

Powód posiada, także mieszkanie w R., które wynajmuje za kwotę 800 zł. Koszt utrzymania tego mieszkania wynosi 500 zł miesięcznie oraz ponad 100 zł rocznie podatku od nieruchomości.

(**dowód** : - przesłuchanie powoda B. D.- k. 23v-24;

- zaświadczenie o zatrudnieniu i wynagrodzeniu powoda B. D. -k. 5-6;

- przetłumaczone na język polski potwierdzenia przelewu wynagrodzenia za pracę – k. 18-22)

Pozwany D. D. (1) ma 24 lata i obecnie studiuje na 2 roku studiów stacjonarnych dziennych na Politechnice (...) na Wydziale Architektury na kierunku gospodarka przestrzenna. Są (...) studia (...) stopnia magisterskie . Planowany termin ukończenia studiów przypada na 30 września 2013 roku. Z uwagi na nie zdanie dwóch egzaminów, zmuszony był do skorzystania z urlopu dziekańskiego, gdyż w semestrze zimowym nie były organizowane kursy powtórkowe z tych dwóch przedmiotów. Obecnie pozwany w poniedziałki i czwartki uczęszcza na zajęcia a w pozostałe dni tygodnia uczęszcza na bezpłatne praktyki w firmie projektowej.

Pozwany mieszka w S. skąd dojeżdża na zajęcia do W.. Na koszt utrzymania pozwanego składa się : opłata za mieszkanie – 650 zł, energia – 110 zł, telefon + Internet – 110 zł, odzież – 300 zł, żywność 300-400 zł. Pozwany również ponosi koszt dojazdu do W. w wysokości 50 zł oraz koszty utrzymania auta. Pozwanemu pomaga matka przekazując kwotę ok 2000 zł miesięcznie. Powód poza alimentami w wysokości 800 zł w inny sposób nie przyczynia się do kosztów utrzymania pozwanego.

(**dowód** :- przesłuchanie pozwanego D. D. (1) - k.35v-36;

- pismo Politechniki (...) z dn. 08.05.13 k. 31,

- pismo Politechniki (...) z dn.20.05.13 k. 34)

Sąd zważył, co następuje:

W ocenie Sądu, na podstawie zgromadzonego w niniejszej sprawie materiału dowodowego powództwo ustalenia uchylenia alimentów nie zasługuje na uwzględnienie i jako takie podlegało oddaleniu.

Podstawą żądania ustalenia uchylenia obowiązku alimentacyjnego jest art. 138 k.r.io., zgodnie z treścią którego, w razie zmiany stosunków można żądać zmiany orzeczenia lub umowy dotyczącej obowiązku alimentacyjnego. W myśl utrwalonego stanowiska judykatury i piśmiennictwa, przez zmianę stosunków rozumie się istotne zmniejszenie się lub ustanie możliwości majątkowych i zarobkowych zobowiązanego do alimentacji albo istotne zwiększenie się usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego, wskutek czego ustalony zakres obowiązku alimentacyjnego wymaga skorygowania przez stosowne zmniejszenie lub zwiększenie wysokości świadczeń alimentacyjnych. Dlatego też, w razie zmiany stosunków zarówno uprawniony jak i zobowiązany mogą żądać zmiany orzeczenia lub umowy dotyczącej obowiązku alimentacyjnego. Zmiana stosunków może więc doprowadzić zarówno do uchylenia obowiązku alimentacyjnego bądź do podwyższenia alimentów lub obniżenia alimentów. Szczególnym przykładem zmiany stosunków w rozumieniu art. 138 kro jest ustalenie wygaśnięcia obowiązku alimentacyjnego, które może mieć miejsce gdy uprawniony uzyska zdolność do samodzielnego utrzymania się (art. 133§1kro) albo zobowiązany do alimentacji utraci wskutek zdarzeń losowych całkowicie możliwość osiągania jakichkolwiek dochodów (art. 135§1kro) albo uprawniony do alimentów przestanie być w niedostatku (art. 135§2kro).

Obowiązek alimentacyjny rodziców względem dziecka, przewidziany w art. 133 § 1 k.r.o. wygasa z chwilą osiągnięcia przez dziecko odpowiedniego stopnia fizycznego i umysłowego rozwoju, potrzebnego do usamodzielnienia się i do uzyskania środków utrzymania z własnej pracy i z własnych zarobków.

Wprawdzie obowiązek alimentacyjny rodziców względem dziecka nie wygasa z osiągnięciem przez dziecko jakiegoś określonego wieku, a w szczególności przez uzyskanie przez nie pełnoletności. Stosownie bowiem do przepisów art. 133 w związku z art. 96 k.r.o. rodzice powinni w miarę swych możliwości "troszczyć się o fizyczny i duchowy rozwój dziecka i przygotowywać je należycie do pracy dla dobra społeczeństwa odpowiednio do jego uzdolnień". Jeżeli więc uzdolnienia dziecka przemawiają za tym, że w celu ich należytego wykorzystania dla dobra społeczeństwa powinno ono odbyć studia wyższe, obowiązek alimentacyjny rodziców powinien w zasadzie trwać do czasu ukończenia tych studiów. W przedmiocie ustalenia uchylenia obowiązku alimentacyjnego wobec dziecka występować mogą różnorodne stany faktyczne usprawiedliwiające utrzymanie lub ustalenie uchylenia obowiązku alimentacyjnego rodziców względem dziecka pomimo osiągnięcia przez nie pełnoletności.

Zdaniem Sądu Najwyższego, które Sąd orzekający w pełni podziela: obowiązek alimentacyjny rodziców wobec dziecka stanowi uszczegółowienie ogólnego obowiązku "troszczenia się o fizyczny i duchowy rozwój dziecka" i należytego przygotowania go, odpowiednio do jego uzdolnień, do pracy zawodowej (art. 96 k.r. i o.). Obowiązek ten nie jest ograniczony przez żaden sztywny termin, a w szczególności - przez termin dojścia przez alimentowanego do pełnoletności. Nie jest także związany ze stopniem wykształcenia w tym sensie, że nie ustaje z chwilą osiągnięcia przez alimentowanego określonego stopnia podstawowego lub średniego wykształcenia. Jediną miarodajną okolicznością, od której zależy trwanie bądź ustanie tego obowiązku, jest to, czy dziecko może utrzymać się samodzielnie, przy czym przyjmuje się, że nie można tego oczekiwać od dziecka małoletniego. Z tej przyczyny w odniesieniu do dzieci, które osiągnęły pełnoletność, brać należy pod uwagę to, czy wykazują chęć dalszej nauki oraz czy osobiste zdolności i cechy charakteru pozwalają na rzeczywiste kontynuowanie nauki. Przeciwnie stanowisko prowadziłoby do zahamowywania, a co najmniej znacznego utrudniania dalszego rozwoju dziecka, a to przez pozbawianie go środków materialnych niezbędnych do kontynuowania nauki po osiągnięciu pełnoletności, pozostawałoby zatem w sprzeczności ze wspomnianym wyżej podstawowym obowiązkiem rodzicielskim. (wyrok Sądu Najwyższego z dn. 14.11.1997, (...), Prok.i Pr.-wkł. 1998/9/28).

Przenosząc powyższe rozważania na grunt rozstrzyganej sprawy, należy zauważyć, że w chwili konkretyzacji obowiązku alimentacyjnego powoda wobec pozwanego, w sprawie o sygn. III RC 170/10, pozwany od dnia 21 lutego 2011 roku rozpoczął naukę na Politechnice (...) Wydziału Architektury kierunku gospodarka przestrzennej. Wcześniej pozwany pobierał naukę w Wyższej Szkole (...) i dnia 24 stycznia 2011 roku złożył egzamin dyplomowy z wynikiem pozytywnym i otrzymał tytuł zawodowy inżyniera.

Z zgromadzonego materiału dowodowego w niniejszej sprawie wynika, że obecnie pozwany D. D. (1) jest (...) Politechniki (...) na Wydziale Architektury na kierunku gospodarka przestrzenna a przewidywany termin ukończenia studiów przypada na dzień 30 września 2013 roku. Pozwany nie zakończył jeszcze nauki na studiach i nie uzyskał tytułu magistra. Wprawdzie pozwany przebywał na urlopie dziekańskim od dnia 01.10.2012 roku do dnia 19.02.2013 roku z uwagi na brak zaliczenia kursów z semestru 3. Obecnie pozwany kontynuuje naukę na semestrze letnim (...) w celu realizacji kursów powtórkowych. Po zaliczeniu zaległych kursów planowany termin obrony pracy dyplomowej nastąpi do dnia 11.07.2013 r. (zaświadczenie z dnia 08.05.2013 –k.31). W ocenie Sądu pozwany nie jest w stanie jeszcze utrzymać się samodzielnie albowiem nie zakończył jeszcze pobierania nauki i nie uzyskał tytułu magistra oraz nie posiada majątku, z którego dochody pozwalałyby mu na pokrycie kosztów utrzymania. W przedmiotowej sprawie, pozwany pomimo uzyskania pełnoletności systematycznie kontynuuje naukę, podejmuje wszelkie działania i czynności do pomyślnego zakończenia studiów i uzyskania tytułu magistra na Politechnice (...).

Odnośnie możliwości zarobkowych i majątkowych powoda, Sąd porównał możliwości zarobkowe powoda od daty wydania orzeczenia przez Sąd Rejonowy w Strzelinie w dniu 30.03.2011 roku w sprawie o sygn. III RC 170/10 i konkretyzacji świadczenia alimentacyjnego, ze stanem istniejącym w dacie orzekania w niniejszej sprawie.

W chwili konkretyzacji obowiązku alimentacyjnego w sprawie o sygn. III RC 170/10 powód B. D. (4) pracował na terenie Holandii za miesięcznym wynagrodzeniem w wysokości 1618 euro. Obecnie powód nadal zamieszkuje i pracuje w Holandii za miesięcznym wynagrodzeniem w wysokości 1650 euro miesięcznie. Powód oprócz pozwanego ma na utrzymaniu syna z drugiego nieformalnego związku, na rzecz którego zobowiązany jest do świadczeń alimentacyjnych w wysokości 300 euro.

Zgodnie z treścią art. 133 § 3 k.r.o. rodzice mogą uchylić się od świadczeń alimentacyjnych względem dziecko pełnoletniego, jeżeli są one połączone z nadmiernym dla nich uszczerbkiem lub jeżeli dziecko nie dokłada starań w celu uzyskania możliwości samodzielnego utrzymania się. Powyższy przepis przyznaje rodzicom uprawnienie do uchylenia się od wykonania obowiązku alimentacyjnego w razie zagrożenia nadmiernym dla nich uszczerbkiem lub w braku starań dziecka o osiągnięcie życiowej samodzielności. Należy również tutaj zwrócić uwagę na orzeczenie Sądu Najwyższego z dnia 10 grudnia 1998 r. (I CKN 1104/98, LEX nr 327909), które stanowi, że rodzice, którzy z uwagi na niskie emerytury, tylko w skromnym zakresie zabezpieczają swoje materialne potrzeby, powinni zostać zwolnieni z ciążącego na nich obowiązku alimentacyjnego względem ich dorosłego dziecka, jeżeli mając wyuczony zawód, osiąga ono mierne wyniki w dalszej nauce.

Zdaniem Sądu sytuacja materialna i zarobkowa powoda kształtuje się na podobnym poziomie co w chwili konkretyzacji obowiązku alimentacyjnego, a nawet nieznacznie uległa poprawie albowiem wynagrodzenie powoda za wykonywaną pracę wzrosło o ok. 32 euro miesięcznie. Ponadto, powód uzyskuje dodatkowy dochód z wynajęcia mieszkania w R. w kwocie 800 zł miesięcznie. W ocenie Sądu trudno zatem przyjąć, iż wykonanie obowiązku alimentacyjnego przez powoda wobec pozwanego stanowi nadmierne obciążenie finansowe powoda.

Dlatego też mając na uwadze powyższe, Sąd doszedł do przekonania, iż powództwo o ustalenie uchylenia obowiązku alimentacyjnego wobec pozwanego nie zasługuje na uwzględnienie.

Wobec powyższego, orzeczono jak w sentencji.

Zarządzenie:

1. odnotować;

2. kal. 21 dni;

29.05.2013r.